

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

20 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610 - 17072455
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa Kemal
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

MERSİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN PERİHAN KOCA'NIN
TBMM 7/47093 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/47093
GK 8

SORULAR

Eskişehir'in Alpu ilçesinde yer alan ve "Büyük Ova Koruma Alanı " statüsüne kavuşan Alpu Ovası'nda gerçekleştirilmek istenen madencilik faaliyetlerine karşı tepkiler sürmektedir. Geçmiş yıllarda bölge halkının, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin yoğun itirazları ve hukuki kazanımları sonucunda iptal edilen kömür ocağı ve termik santral projelerinin ardından şimdi de bölgede Taşzemin İnşaat Madencilik Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret AŞ. isimli şirket tarafından altın-gümüş madenciliği ve kırma eleme tesisi yapılmak istenmektedir. Söz konusu faaliyet kapsamında yeni bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılmış ve 22 Temmuz 2026 tarihinde Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı planlanmıştır. Söz konusu toplantı Alpu halkının ve ekolojik yıkıma karşı mücadele eden yurttaşların itirazları ve eylemleri gerekçe gösterilerek yapılamadan sonlandırılmıştır. Ancak toplantının tutanağının düzenlendiği ve tutanağı talep eden hukukçular ve sivil toplum temsilcileriyle paylaşılmadığı ifade edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Yargı kararlarıyla "Büyük Ova Koruma Alanı" statüsü tescillenmiş olan Alpu Ovası'nda, madencilik faaliyetleri için hangi gerekçelerle yeni bir ÇED süreci başlatılmıştır?
- 2- Geçmişte halkın ve yargının itirazlarıyla iptal edilen projelerden farklı olarak, bu yeni projenin bölge ekosistemine, tarım arazilerine ve yer altı sularına zarar vermeyeceği yönünde Bakanlığınıza sunulan somut bir bilimsel veri bulunmakta mıdır?
- 3- Bölge halkının ÇED toplantılarında projeye karşı gösterdiği güçlü itirazlar ve geçmişteki iptal kararları göz önüne alındığında, Bakanlığınız söz konusu ÇED sürecini durdurmayı ve projeyi iptal etmeyi gündemine almış mıdır?
- 4- Eskişehir'deki birçok Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısında örneğine rastlanan toplantı tutanaklarının gizlenmesi ve kaçırılmasının dayanakları nelerdir? Açıkça hukuksuz olan bu filleri işleyen personeller hakkında bugüne dek yürütülmüş bir soruşturma var mıdır?

CEVAPLAR

- 1- Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) ; gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ifade etmektedir.

Eskişehir İli'nin Alpu İlçesi'ne bağlı Esence ve Uyuzhamamköyü Mahallelerinde yapılması planlanan RN:201802098 Esence Altın-Gümüş Maden Ocağı ve Kırma-Elleme Tesisi projesi ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği'nin Çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak projeler başlığı altında yer alan 7. Madde "(1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-1'deki listede yer alan projelere, ÇED raporu hazırlanması zorunludur." hükmü gereğince Ek-1 listesinde yer alan söz konusu proje için ÇED Raporu hazırlanması gerekmektedir.

ÇED Yönetmeliğinde belirtilen ÇED Genel Formatı (Ek-3) çerçevesinde hazırlanan ve Bakanlığımıza sunulan dosya ile ilgili ÇED Yönetmeliği'nin 8. Maddesi gereğince ÇED süreci başlatılmıştır.

Maden alanlarına ruhsat verme işlemleri ile ilgili bilgilerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü)'nden edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

- 2- ÇED Yönetmeliği uyarınca yürütülen ÇED süreçleri sadece Bakanlığımızca yürütülmemekte olup, proje konusuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Süreç içerisinde yapılan bilimsel ve teknik çalışmalar Bakanlığımızca yetkilendirilmiş firmalar tarafından, Proje Özel Formatları kapsamında yapılmakta veya yaptırılmaktadır. Söz konusu proje ile ÇED süreci devam etmekte olup, proje özel formatı kapsamında söz konusu hususlarda, değerlendirmeler komisyon üyesi kurumlarca yapılmaktadır.
- 3- Söz konusu proje ile ilgili 14.05.2026 tarihinde Bakanlığımıza ÇED Başvuru Dosyası sunulmuş olup, 19.06.2026 tarihinde ÇED Başvuru Dosyası kabul edilmiş, 22.07.2026 tarihinde Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı gerçekleştirilmiş ve ÇED süreci halihazırda devam etmektedir. ÇED süreçleri sadece Bakanlığımızca yürütülmemekte olup, proje konusuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Süreç içerisinde yapılan bilimsel ve teknik çalışmalar Bakanlığımızca yetkilendirilmiş firmalar tarafından, Proje Özel Formatları kapsamında yapılmakta veya yaptırılmaktadır.
- 4- Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantıları Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin 9. maddesine uygun olarak ve son derece şeffaf bir şekilde düzenlenmektedir.